

БОСОНЕБ

ОПЛУХОЛ

РАДУ

1976. 4.47

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА
КАДРА ПЛАСТОВИХ ВИХОВНИКІВ

Журнал Вогонь Орлиної Ради

Видає ОРЛИНИЙ КРУГ

Редагує Редакційна Колегія в складі: ст.пл. Маруся Дармограй,
ст.пл. Марта Зелик, ст.пл. Людмила Канюга, пл.сен. Аніза Коцик-
Мандзій, пл.сен. Надя Кулинич, ст.пл. Марко Луцький, пл.сен.
Теодозій Самотулка, ст.пл. Юрій Федішин, ст.пл. Оля Шевчук.

Адреса Редакційної Колегії:

Адреса Адміністрації:

Відбито офсетом 500 примірників

Ч.: 47

осінь 1976

З М І С Т

	стор.
Поведінка братчика в рою - Еміл Грималяк	1
Що на сходинах не робити - Надя Кулинич	5
Приказки	5
Приклад - Надя Кулинич	6
Перший Листопад - Іван Франів	8
Вишколи переведені Орлиним Кругом	10
Майстрування: Черепаха - Денис Беднарський	11
Звірятка із земляних горішків - Аніза Коцик-Мандзій	11
Природознавство й новацтво - Надя Кулинич	15
Ляльковий театр - Ока Грицак	18
Загадки - Надя Кулинич	23
Привіт з пластової оселі "Верховина" в Англії	24

Окладинка : ст.пл. Мотря Ходновська

Ілюстрації: ст.пл. Марко Луцький

Поведінка братника в рою як братник^{або} повинен ужити ПРИКЛАДАМ ...

Стара римська приповідка каже : "Res gestae, non verba."
"Діла , не слова " - чи " Твої діла голосніші,чим слова".

П Р И К Л А Д :

Українська мова : зразок, взірець, екземпляр, тип, примірник.

Англійська мова : example, exemplar, pattern, instance.

Німецька мова : Beispiel, Vorbild, Anlage, Muster.

Г О В О Р Я Т Ь :

1. Брати кого за приклад
2. Бути за приклад / чи служити прикладом /
3. Подавати приклад,
4. Вибрана проба, /диви даліше /
5. Будь йому подібним,
6. Дай добрий приклад із себе !

Та є ще багато більше сказаного про наш
п р и к л а д , тому постарасмося подати думки деяких слав-
них людей, які мали великий респект-повагу до прикладу.

Наводимо це з метою, щоб кожний із нас запізнався,
передумав та висловив свою опінію про цю важливу справу .

Тут наводимо :

1. П р и к л а д и прискорюють діла до доброго м а й н а .
2. Дорога за правилами є довга й утруднена,
за п р и к л а д о м - коротка й ефективна .
3. Ніщо так не вчить, як тихий вплив доброго п р и к л а д у .
4. П р и к л а д є більше відповідний до свого призначення ,
ніж напучення, повчання чи правило .
5. Діти мають більшу потребу в п р и к л а д а х - моделях
ніж у критиці.
6. Порада може бути лиха, але п р и к л а д доказує собою.
7. Ніщо не є таке заразливе, як п р и к л а д ...
8. П р и к л а д має більше прихильників ніж р о з у м .
9. Де один п р и к л а д панує, там сотня слів бідуює .
10. П Р И К Л А Д приходиться очима і ушима та легко
пересувається непомітно до серця, а звідтіля назовні
до п р а к т и к и .

Для виховника
найважливішим і вирішальним з а с о б о м *) виховання /себто
навчання і засвоєння знань / є М О В А братчика й новака,
сестрички й новачки, їх взаємне відношення, їх т.зв.комуні -
кація чи їх спілкування.

Ч о м у ?

За допомогою мови братчик ставить перед новаком завдання, чи
проблему, подає нові знання, організує сприймання н о в и х
об'єктів та домагається закріплення н о в и х знань .

Знов же за допомогою мови новак орієнтується в їх змісті,

*) ЗАСІБ - сукупність предметів, ідей, явищ, та способів
дій, які є неодмінною умовою реалізації ЦІЛІ .

відтворює свій минулий досвід, та закріплює результати своєї розумової діяльності.

Мова, своїм змістом, як у братчика, так і в новака буде лиш тоді успішна, коли зміст кожного завдання буде зрозумілий і доступний для обох сторін.

Тут братчик впливає на новака всією своєю особою, своїми вимогами і своїм характером.

Тут новак говорить прямо про те, що він думає, відверто висловлює свої думки.

Для новацтва взагалі характерним є: прямота й щирість, які є побудовані на взаємному довір'ї, повазі й допомозі.

Про те, що краще і що гірше, що слід і можна робити, і чого не слід і не можна робити, про те ЯКИМ треба бути, новак робить ВИБРАНУ ПРОБУ / виділяє / серед близьких тих людей, які мають для нього особливий АВТОРИТЕТ, поведінку яких він наслідує. / приклад !!! / КОГО новак НАСЛІДУЄ - цей дає йому ПРИКЛАД !

Отже, як бачимо, П Р И К Л А Д формується на основі й у П Р О Ц Е С І праці - / робота ... робить ! / не є мертво-дзеркальним, а активно-творчим відображенням раніше нагромадженим знанням. Іншими словами ... процес відтворення поведінки дорослого, в якій новак „вживається” в ситуацію життя дорослого, в уявному плані прагне до цього, до чого дорослий прагне у своєму реальному житті.

Можна б сказати, що приклад це є спеціальна система для передавання й приймання інформації.

При цьому, однак, треба нам пам'ятати про розвиток мислення. І так, науково стверджено, що новацтво в своїх доведеннях здебільшого посилається на конкретний приклад, тоді коли підлітки на конкретне правило - а старші на більш загальні теоретичні положення та КРИТИЧНУ АНАЛІЗУ.

Кажемо :

Він має спосіб вести нас,
а не наказувати,
І ЦЕ Є СУТЬ ПРИКЛАДУ.....

Доходимо до кінцевого висновку і бачимо, що якою мовою говоритиме братчик, такою мовою будуть говорити новаци. Коли це буде гарна мова братчиків - почуємо гарний відгомін мови в новаків. І навпаки, буде ця мова братчиків переплітатися різними "родзинками" - будуть і новаци наслідувати братчиків, що в результаті відіб'ється тільки на ... мові! Буде ця мова лайлива, будуть і новаци лягати залюбки. Тут можемо ще раз повторити ч. 7.

"Ніщо не є таке заразливе, як приклад".

Свідомі важливості прикладу, треба нам уважно, й то дуже, передумати перечитане, перестудіювати це, і висловити свою опінію та переслати до редакції, бо лиш на відгук виховників - зможемо продовжувати далі цю тему прикладу.

Готуйсь!

Сірий Орел Надя

ЩО НА СХОДИНАХ НЕ РОБИТИ

- Не підготовляти до імпрез
- Не старатися розказати на одних сходинах цілу історію України /однієї доби/
- Не старатися розказати на одних сходинах про всіх славних людей України.
- Не давати 10 - 15 хв. на майстрування речі, на котру треба 1-ну годину.
- Не переривати майстрування іншими точками /але підчас майстрування можна співати/
- Не ділити розповіді на двоє сходи
- Не співати 2 - 4 пісні на одних сходинах /хіба що це є повторення/
- Не давати юнацьких гутірок
- Не уживати Юнака, Миття в Пласті, бо це для юнацтва
- Не робити підчас сходи ні показу строїв, ні маскарад
- Не робити підчас сходи перекусок чи прийнять /найкраще по сходинах/
- Не давати тим що виграли гру, цукорків
- Не грати на сходинах копаного мяча /це не для новаків/ , відбиванки чи підставового мяча, бо це забере цілі сходи.

П Р И К А З К И

Два гриби в борщ - забагато.
 За вовка промовка, а вовк тут.
 Згода будує, незгода руйнує.
 На тобі, небоже, що мені не гоже.
 Як дбаєш, так маєш.

Січень Арел Надя

П Р И К Л А Д

Роман – українець, але він нікому про це не говорить. Часто його питають товариші, що за ім'я він має, але він відповідає, що не знає. Він заздрисний тим хлопцям, що називаються Івасі чи Миколи, бо їх ніхто ніколи не питає що за ім'я вони мають.

Одного дня, в місяці вересні учитель привів до класи нового хлопчика. Хлопчик мав зовсім чорне волосся, але й шкіра його була досить темна-смаглява.

– Подібний до мурина, – подумав Роман, але чому його волосся не є кучеряве, як у всіх муринів. Тут Роман пригадав собі, що в літі можна дуже опалитися на сонці, то напевно цей хлопчик є еспанець або італієць і так добре опалився за літо.

Учитель сказав класі, що мають нового товариша, але цей товариш розкаже сам про себе, хто він та відкіля приїхав.

Хлопчик став на середині класи коло учителя та сказав не сміло своє ім'я. Воно було чуже та незнане дітям. Він був індієць. Роман дивувався чому цей хлопчик не змінив свого імени, та ж їм важко буде його кликати.

Хлопчик розказував, що він народився вже тут, але його батьки приїхали сюди із острова Гаїті.

– Як це так, – подумав Роман, – та ж в Гаїті індієць нема, вони живуть в Індії.

Хлопчик говорив, що його дід дістав від свого батька корабель повний всякого добра і міг їхати куди хотів, щоб все це продати. Дід бував і в Африці і в Європі, відтак приплив аж до Америки. Він причалював до різних портів, але найкращий торг був на острові Гаїті. Тоді він рішився там на стало осісти. Він найняв капітана для свого корабля і далі торгував. За кілька років поїхав додому, відвідати батька. Тепер він був уже багатим та знаним купцем. Там він оженився з гарною індієюкою, взяв ще свого молодшого брата і поїхав до Гаїті. Минулого року хлопчик їздив з батьком відвідати свого діда. Він вмів говорити по-індійськи та по-іспанськи. Учителеві це дуже подобалося. Він похвалив хлопчика за знання мов. Тоді хлопчик сказав, що він буде вчитися ще більше мов.

Ціла класа слухала мовчки. Діти не розуміли, як можна говорити кількома мовами. Тоді учитель запитав дітей:

- А хто з вас знає іншу мову?

В класі було зовсім тихо. Декілька хлопців жаліли що не слухали батьків і не вчилися мов чи то італійської чи то німецької.

Роман сидів тихо. Він думав. Він не знав, чи він має сказати хто він, чи сидіти тихо, як всі в класі. Він вмів добре говорити по-українськи, бо в хаті батьки все говорили і тому він міг добре вивчити мову. Він боявся одного: як учитель викличе його щоб і він розказав їм хто він, та відкіля його рід. що тоді? Він нічого не знає.

Учитель запитав удруге. Тоді Роман рішився. Він підніс руку. Всі дивилися на нього. Учитель запитав, яку мову він знає.

- Українську, - відповів Роман.

- Гарно, сказав учитель, - при нагоді розкажеш нам про себе.

Роман сів задоволено. Тепер він матиме час запитатися батька про все і напевно буде так гарно і цікаво розказувати про Україну, свою батьківщину, як цей індієць.

Індієць вибрав собі місце в класі сам - коло Романа. Пізніше він сказав Романові, що він уважає мудрими тих людей, які вміють більше як одну мову і тому сів коло Романа.

Від того часу Роман все говорив що він українець.

о о о

Дорогі Сестрички!

Дорогі Братчики!

В Адміністрації Вогню Орлиної Ради можна купити наступні числа Вогню Орлиної Ради:

осінні числа: 35, 39, 43,

зимові числа: 36, 44,

весняні числа: 37, 41, 45,

таборові числа: 38, 46.

Доповнійте свої приватні бібліотеки, бібліотеки в станицях та бібліотеки на новацьких таборах!

Ціна чисел від 35 до 44 по 50 центів, в ід числа 45 по 75 ц.

Чисел 35 до 39 є обмежена кількість.

П Е Р В И Й Л И С Т О П А Д

При кінці жовтня 1918 року сотник Дмитро Вітовський прибув до Львова з малою групою Січових Стрільців з метою визволити наше місто від чужих військ.

У темну, осінню ніч, коли ціле місто спало тихим сном, Українські Січові Стрільці вирушили в бій, щоб довершити свій плян. В четвертій годині ранку підійшли вони під будинки, де спало австрійське військо, тихенько розброїли всіх вартових, забрали всю зброю ворога і, без великих боїв, перебрали владу в свої руки. Рано мешканці міста Львова побачили на ратуші рідний український прапор, що гордо сповіщав світові про самостійність Західної України.

Дванадцятьлітній Олесь вперше в своєму житті побачив на вежі синьожовтий прапор. Він ще добре не розумів, що це самостійна держава. Його старший брат був Січовим Стрільцем, що через чотири роки боровся проти москалів, а тепер прибув до Львова, брав участь у розброєнні чужого війська та був одним з українських вояків, що довершили довголітню мрію народу про вільну й незалежну Україну.

Олесь також хотів прислужитися своєму народові. Та до Січових Стрільців йти не міг, бо був ще замалий, а іншого способу допомоги для свого краю не знав. Тому, коли прийшов брат на відвідини до хати, Олесь не витерпів і попросив у нього поради.

- У нас є багато різної праці - відповів йому брат. - Українського війська у Львові є ще дуже мало, бо головні відділи ще не прибули з Чернівців на Буковині. Нам грозить небезпека від поляків, що досі жили у Львові. Сотник Вітовський розшукує молодого хлопця, який міг би зручно продертися через перешкоди і дістатися до головної команди польського війська.

Олесь аж руками сплеснув. Після точних вказівок від проводу Січових Стрільців він забрався до небезпечного завдання.

Сонце вже було низько й почало ховатися поза будинки. Олесь приспішив ходу й знову звільнив його, коли зблизився до польської дільниці міста. Переходячи на перехресті дороги він запримітив під стіною одного з будинків купу польських газет. Він швиденько вхопив кілька газет і знову прискорив свій хід. Коли зблизився до будинку в якому містилася польська команда, побачив бі-

ля брами стійкового. Хоч серце билосся дуже скоро в його грудях, Олесь спокійно пройшов із газетами в руках крізь браму, немов би щодня туди ходив.

Вже в будинку, вибіг швиденько сходами на другий поверх. Опинившись на коридорі почав розглядатися обережно кругом та пильно прислухуватися усім звукам. Відважно зблизився до одних дверей і поглянув через дірку від ключа до середини кімнати. Там він побачив великий стіл довкруги якого були уставлені крісла. У кімнаті не було нікого. Олесь підійшов до других дверей. Знову заглянув через дірку від ключа до середини кімнати й побачив там кількох польських вояків, які переглядали військові однострої. Нараз один з вояків підійшов до дверей і одним рухом відкрив їх. Олесь відскочив в бік і заховався у слідуючій кімнаті. З-поза дверей почув, що кроки вояка зближалися у його сторону. Олесь розглянувся кругом і, не думаючи довго, заховався у великій шафі, що стояла під стіною.

У скорому часі кімната наповнилася людьми. Олесь зрозумів, що почалася військова нарада. За стіл сів старий польський полковник, який став пояснювати своїм старшинам намічені пляни. Нарада тягнулася дуже довго. Поляки точно обговорювали несподіваний напад на відділ Українських Січових Стрільців, що стояв у Львові.

— Не цієї ночі примістимо скоростріл у будинку напроти централі українського уряду — говорив він, — і зробимо несподіваний наступ на стрілецький відділ.

Наради скінчилися пізно. Коли польські старшини розійшлися, Олесь виліз з шафи, забрав зі шухляди в столі всі документи і намічені пляни і подався з кімнати. Та з будинку вийти було не легко. Всі двері були позамикані, а при брамі ще далше стояв стійковий. Скакати з відси було за високо, й він збіг сходами вниз, отворив у коридорі вікно і вискочив на двір. Опинившись на землі, він проповз угол будинку і "забрехав" немов собака. Коли почув, що стійковий прямує у його сторону, став на ноги й побіг у протилежний бік довкруги будинку до брами. Та обережний стійковий запримітив його. Над головою хлопця засвистіли кулі, одна, друга, третя. Олесь напружив усі сили і чим дужче подався вулицею вперед. О півночі добіг до української військової команди. Тут віддав він

сотникові Вітовському викрадені папери, переказав точно польські пляни, та розказав про свої пригоди в домі польської військової команди.

Сотник Дмитро Вітовський радісно стиснув руку хлопця-героя і зворушеним голосом промовив:

- Цієї ночі ти охоронив багатьох стрільців від смерти. Якщо в нас буде більше таких хоробрих хлопців як ти, то це велике свято Першого Листопада триватиме вічно. Спасибіг тобі, хлопче, від усього Українського Стрілецтва.

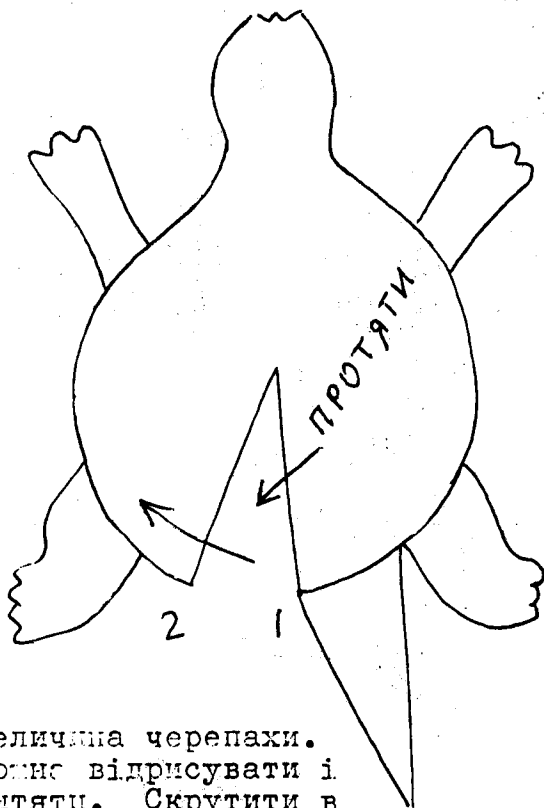
пл.сен. І. Франів

В И Ш К О Л И
П Е Р Е В Е Д Е Н І О Р Л И Н И М К Р У Г О М

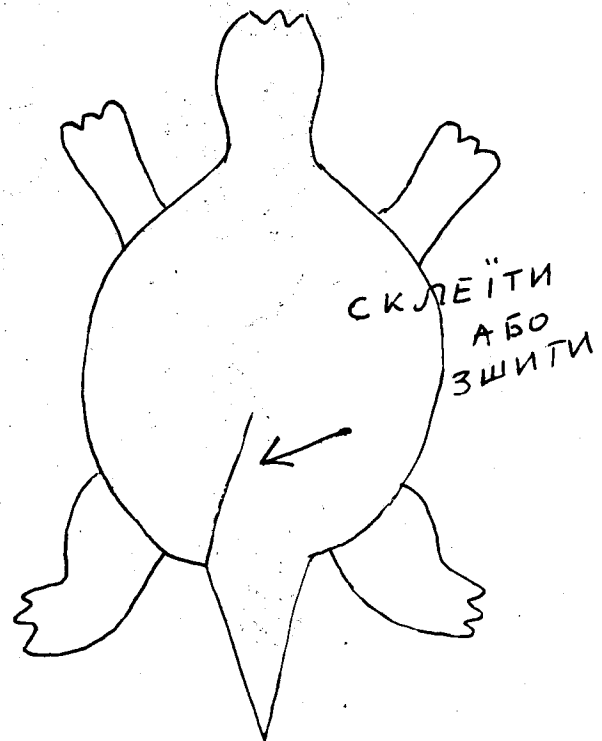
продовження з числа 43, 1973

65. Рада Орлиного Вогню - Гніздових /X/, Бофало-Рочестер, ЗСА, 5-6.IV.1974 та 15-16.V.1976. Комендант: Старий Орел. Учасників 8.
66. Рада Орлиного Вогню-Впорядників /56/, "Блакитний фільм", Батурин, Канада, 20.-31.VII.1975. Комендант Сіра Орлиця Таня Онищук. Учасників 15.
67. Рада Орлиного Вогню-Впорядників /57/, "В городі зеленого велетня", Новий Сокіл, ЗСА, 25.VII.-7.VIII.1976. Комендант: Сіра Орлиця Марта Перейма. Учасників 69.
68. Рада Орлиного Вогню-Гніздових /XI/, Верховина, Англія, 26.VII.-4.VIII.1976. Комендант Старий Орел. Учасників 9.
69. Рада Орлиного Вогню-Впорядників /58/, "Чарівне Чорнило", Пластова Січ, Канада, 27.VII.-8.VIII.1976. Комендант Сіра Орлиця Таня Онищук. Учасників 15.

ЧЕРЕПАХА З ПАПЕРУ АБО ФІЛЬЦУ

Величезна черепаха.
Можно відрисувати і
вигляди. Скрутити в
протині за стрілкою
і наложивши кінчик 1 на 2
склеїти /папір/ або зшити
/фільтр/.

Черепаха готова лізе.

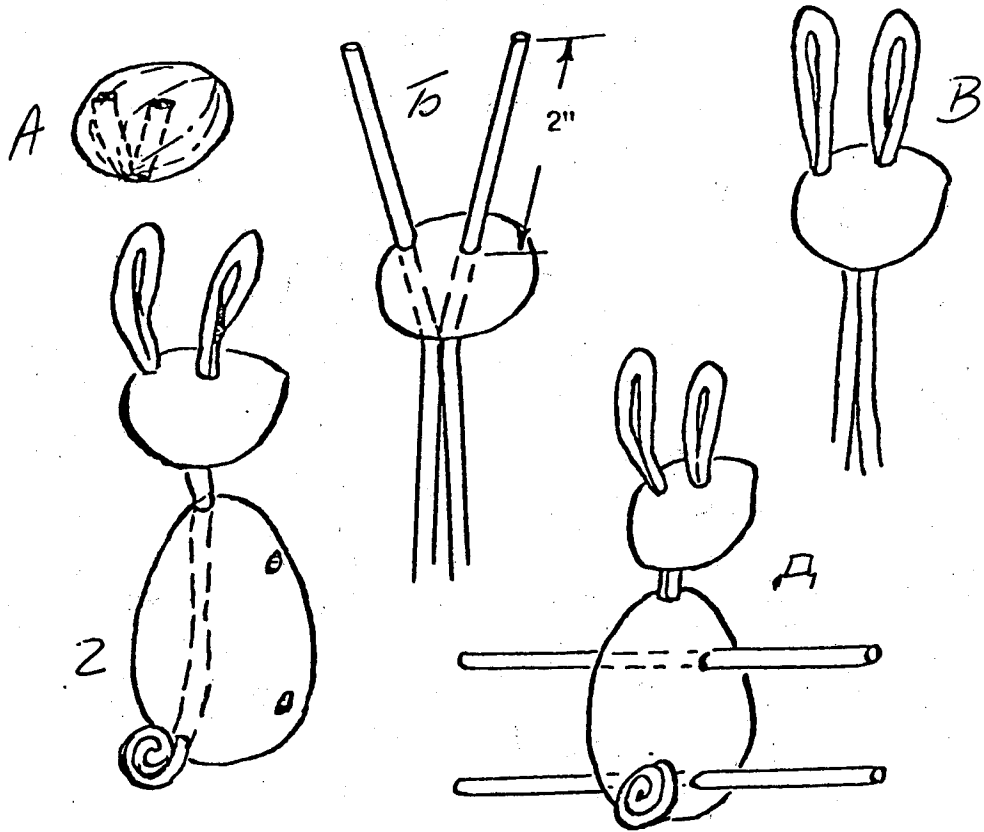
Шкаралупку, голову, ноги та
хвостик прикрасити крейками,
фарбами, наклеєним кольоровим
папером або нашитим іншої
краски філцом.

Сірій Орел Денис

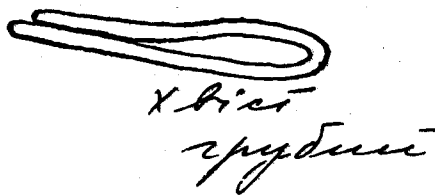
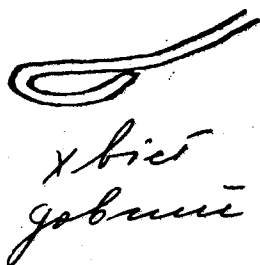
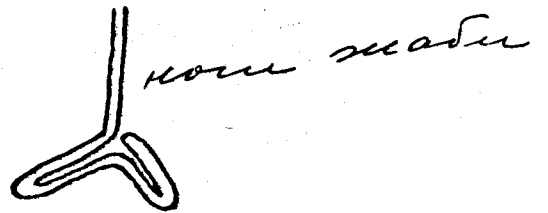
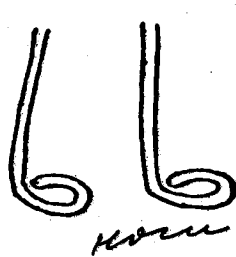
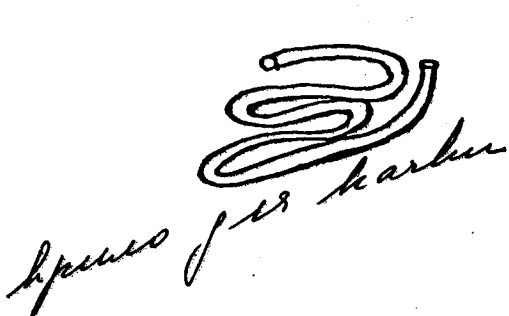
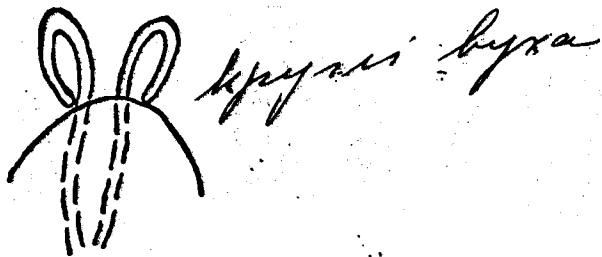
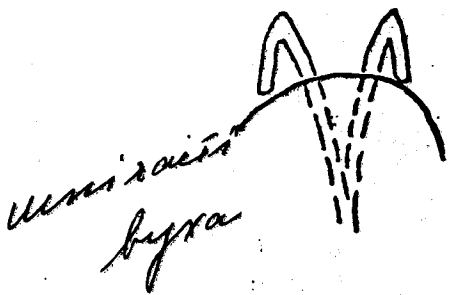
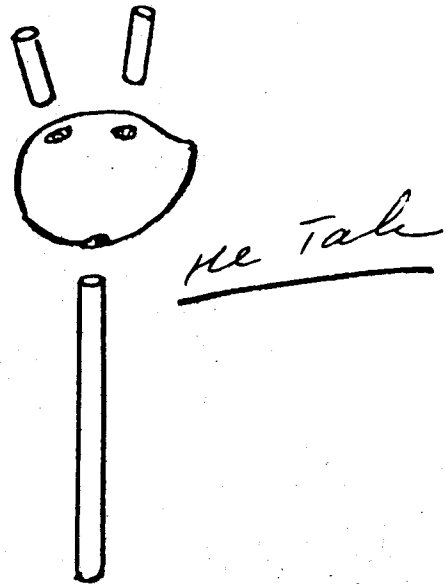
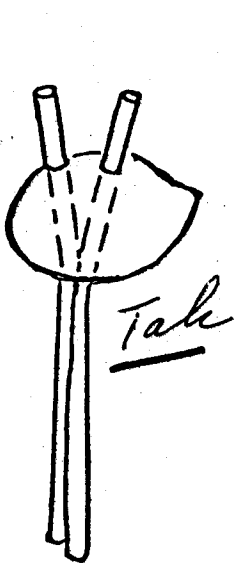
ЗВІРЯТКА

із земляних горішків

Потрібно: земляні горішки в лущинці
дротики до чищення файки
клей "дуко цемент"
насіння /на очка/ горошку, редьківці, очка також
можуть бути замальовані
"шелак" /звірятка краще та довше будуть стояти/
груба голка щоб робити дірки в горішках
ножиці

Все "буха" вышить перекрестным
репей "звездочкой"

Сірий Орел Надя

ПРИРОДОЗНАВСТВО Й НОВАЦТВО.

Природа є одною із найкращих ділянок науки, якою можна легко зацікавити дитину. Великий відсоток книжечок дошкільного віку є про природу.

Якщо батьки читали та розказували дітям дошкільного віку про природу, ми дістаємо новаків та новачок добре ознайомлених із назвами звірів, птахів, дерев, квітів, городини, овочів. Такі новачки вже знають все що їм треба знати про природу не тільки до першої проби, але до всіх трьох проб.

Але це трапляється рідко. Звичайно в році ми можемо мати од - ного такого новачка. Інші члени рою знають про природу стільки, скільки вони навчилися в школі, або з телевізії. І тут починається праця новацьких виховників - запізнати наш рік з природою.

Можливостей є багато: кожна пора року диктує нам, як ми можемо її використати в праці з роєм.

ОСІНЬ.

В осені можна робити наступне:

1. Запізнати рік із тваринами: звірятами, птахами, плазунами, земноводними, рибами, морськими ссавцями - всіх їх ми знайдемо у звіринці.

Кожне місто має звіринець /зоопарк, зоологічний город/. Тому організуємо прогульку /південну, або цілоденну/ до звіринця. Ми можемо їхати на прогульку з роєм, або це може бути прогулька цілого гнізда. З новацтвом повинні їхати їхні батьки.

Якщо ми хочемо, щоб наш рік на правду скористав із прогульки /щоб запам'ятали якнайбільше назв/, треба обмежитися тільки до одного або двох відділів звіринця. Найкраще починати від звірів. Добре є підготувати рік до прогульки - перевести перед прогулькою сходини, темою яких будуть звірі. Можна показати новачкам образки звірів, розказати щось цікавого про декілька з них. Також добре є після прогульки присвятити одні сходини звірятам. Тоді ми довідаємося скільки рік скористав із прогульки.

2. Запізнати наш рій з рослинами, особливо деревами.

В осені листя з дерев буде вкоротці опадати, тому деревам зовсім не шкодить, коли ми зірвемо 10 - 15 листків. Осінь найкраще надається на збирання листків - зільник. Організуємо прогульку роя, або навіть і гнізда до парку, а нашою ціллю є назбирати багато листків для зільника.

Є декілька місць куди ми можемо піти чи поїхати.

а/ Ботанічний город є тим практичний, що в ньому кожне дерево має свою метрику - там написано, як воно зветься по англійському та по латині, та відкіля воно походить.

б/ Парк. Якщо ідемо до парку, треба брати із собою книжечку про дерева, щоб ідентифікувати дерево - назвати його. Кожний братчик та кожна сестричка повинні мати у своїй приватній бібліотеці книжечку про дерева з українськими підписами. Якщо пластова бібліотека має таку книжечку, то можна визичити на прогульку.

в/ Околиця домівки або мешкальна діляниця міста. Якщо не можемо поїхати ні до ботанічного городу, ні до парку, то можемо перейти по околиці домівки /може є маленький парк/ і побачити що тут росте. Ми можемо мати щастя і знайти багато різних дерев, або можемо знайти цілі вулиці засаджені одним родом дерева.

На прогулянні збираємо листки з дерев, котрі ми вміємо за книжечкою назвати. Незнаних листків не брати, бо їх ми опісля викинемо. Наперед треба рішити скільки листків з кожного дерева кожний новак має взяти: один чи два. Щоб листки не пом'ялися в дорозі до дому, кожний новак має принести зі собою старий зшиток із твердими обкладинками та гумку. Новак кладе по одному листкові що 2-3 картки. Листки можна потім в цьому зшитку залишити, щоб висохли, тільки треба поставити під тягар. Це може бути телефонічна книжка, або кілька грубших книжок до читання. Листки можна переложити до газети або телефонічної книжки і поставити на них тягар.

Коли листки висохнуть наклеїти їх на тверді картки, або до альбому і зільник готовий. На одну картку чи сторінку най-

краще клеїти один листок. Можна клеїти 2 листки з того самого дерева. Перший листок показує верх листка, а другий – спід. Кожний листок має бути підписаний по українському та по англійському. Новакам не треба латинських назв із ботанічного городу. Підписати листки в домівці. Якщо є таблиця – уживати її. Тоді новаки напишуть назви листків без помилок. Якщо нема в домівці таблиці, можна писати назви на великих картках паперу, щоб новаки відписували. Старшим новакам назви диктувати і перевіряти чи вони правильно написали. Найкраще писати назви в зшитку. Правильні назви новаки витнуть і наклеять до зільника. Можна уживати папір, котрий має вже клей /його уживають до адрес – тільки відірвати і наклеїти/. Якщо новак буде мати зільник із 15 – 20 дерев, то буде знати досить назв до проб.

3. Запізнати наш рій із овочами та городиною.

Майже в кожному рої знайдеться новак, котрого батьки мають сад або город. Подзвонити до батьків та дістати дозвіл на прогульку до їхнього городу. Новаки найкраще запам'ятають назви, коли вони побачать овочі на деревах а городину на городі. Власник саду чи городу радо дасть пояснення. Було б ще краще коли б сам новак пояснював, що росте у їхньому городі. До цієї прогульки також можна новаків приготувати. Сходини на тему саду – городу легко приготувати. Новаки все їдять городину – то й повинні знати назви. Овочі легко рисувати. До цих сходин можна приготувати збірку ілюстрацій, індивідуально, або одну для роя. Якщо батьки мають город, вони дістать огородничі журнали. Ці журнали добре ілюстровані і надаються на збірки. Батьки можуть допомогти з назвами. /Якщо новаки зроблять такі збірки індивідуально, можна їм дати вмлість збирача/.

4. Прикрасити домівку на осінь листками, насінням, ілюстраціями з природи.

Для прикраси домівки можна зробити прогульку до парку. Новаки збирають листки, а рівночасно вчаться назв дерев. Можна збирати насіння клену, дуба /жолудь/ та шишки.

Прикраси до домівки робити на сходинах, одну прикрасу на од –

Як робити ляльковий театр?

Коли виховник плянує ляльковий театр, він мусить уважно обдумати, як новачата мають змайструвати ляльки. Ляльки мусять бути великі та виразні – повинні бути хоча троха подібні до тих характерів, яких вони представляють. На сцені не треба багато декорацій – вистарчить кілька дерев на лісок, а чотирикутник з дашком та камінцем на хатку.

Решту публіка має собі уявити. Важніше є мати відповідне світло, щоб добре було видно акції ляльок. Рівнож важним є те, щоб діти голосно і виразно говорили свої ролі.

До майстрування ляльок можна вживати різні матеріяли: щонебудь із щоденного вжитку.

на очі	: гудзики	: мушельки	: камінчики	: зерно
волосся	: волічку	: вату	: сіно	: шпагат,
ніс	: гудзики	: папір	: жарівку	: шпульку з нитки
зуби, губу	: папір	: мушельки	: фільц	: цукерок

Найтяжче зробити тіло – але це не все мусить бути штука, бо можна легко змайструвати ляльку з паперової тарілки і потичків з мороженого /*popscicle sticks* /. Навіть найменші новачата можуть гарно, скоро й вміло виконати ці ляльки.

Хоча ці ляльки легко змайструвати, їхні ноги та руки не рухаються. Зі старшими новачатами можна майструвати ляльки-рукавички. Треба вкряяти два куски матеріялу такої форми:

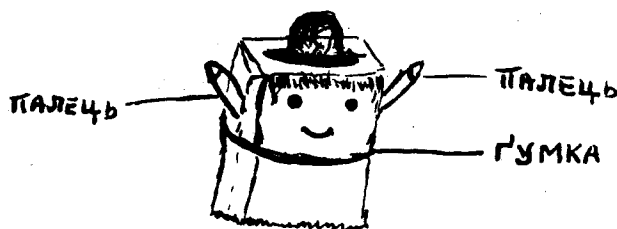

приміряти до руки, щоб дитина могла рухати головою та руками ляльки. Пізніше треба зшити довкола, а надоліні лишити отвір на руку дитини. Можна ще додати спідничку чи штани та сорочку з кусника матеріялу.

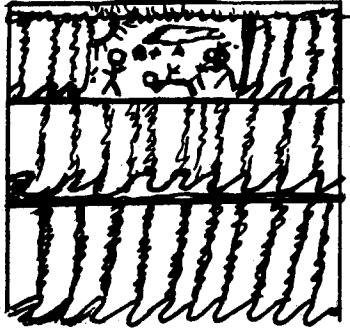
Коли майструється ляльки-рукавички треба дуже уважати на розмір рукавички. Вже не раз була дитина цілком розчарована, бо її рука була зavelика, щоб пролізти через отвір. Але назагал, ці ляльки "практичні", бо ціле тіло – голова і руки – можуть рухатися. Психологи кажуть, що цей рід ляльок є ідеальним для агресивних дітей – ляльки можуть показувати деякі більше скомпліковані рухи – наприклад: удари, щипання і т. п.

Я часто чую від братчиків, що новачки не можуть показувати лялькового театру, бо підготовка задовго триває і новачки не вмють шити. Маю для них дуже простий спосіб майстрування ляльки з паперової торби. Береться лише

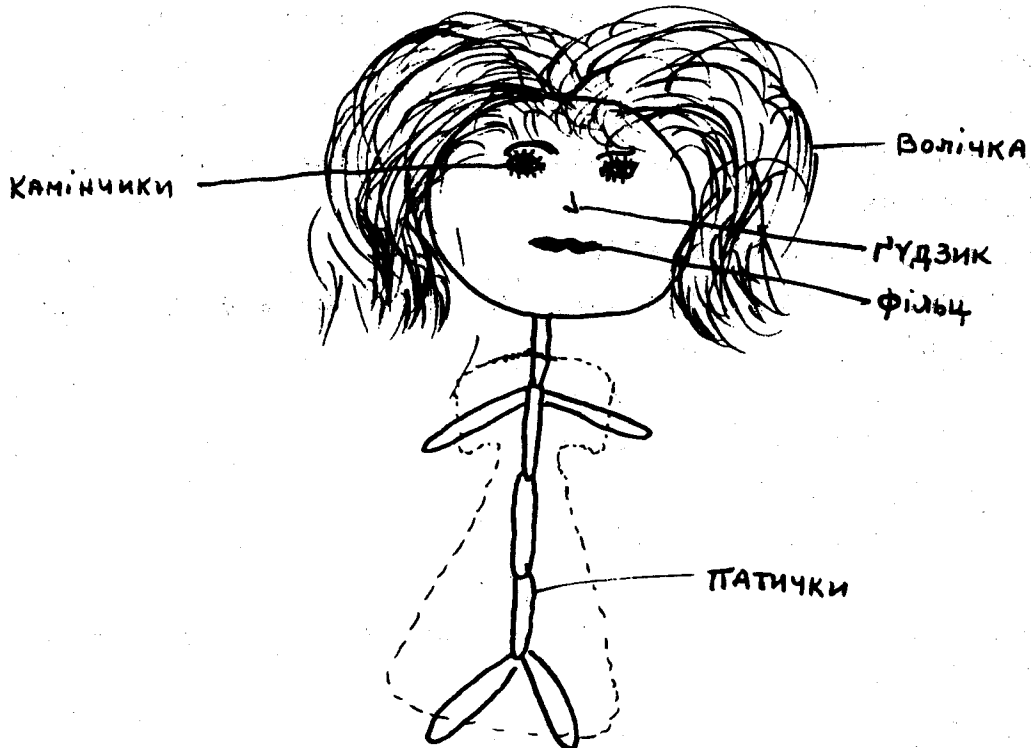

гумку і в'яжеться довкруги торби – це голова. Прорізується дві дірки на пальці – це будуть ніби руки ляльки. Пізніше намалювати лице, додати паперові вуха, хвостик і т.п. та лялька за 10 хвилин може бути готова.

Для кращого ефекту можна збудувати сценку з трьох лавок – одна на другій і прикрасити гарним папером /"сере paper" або "tissue paper" /.

Тепер діти готові виступати зі своїми ляльками!

Сценка на основі народньої казки:

" КОЛОБОК "

Були собі дід та баба та дожились уже до того, що й хліба нема. Дід просить:

Дід : Бабусю! Спекла б ти колобок!

Баба : Та з чого ж я спечу, коли муки нема.

Дід : От, бабусю, піди до комори та назмітай муки, то й буде на колобок.

Послухалась баба, пішла в комору, назмітала муки, витопила в печі, замісила на яйцях муки, спекла колобок та й поклала на вікні, щоб простигав. А він лежав, лежав на вікні, а тоді з вікна на землю на двір, а з двору та за ворота та й побіг-покотився дорогою. Біжить та й біжить дорогою, коли це назустріч йому зайчик.

Зайчик : Колобок, колобок, я тебе з'їм!

Колобок: Не з'їж мене, зайчику-лапанчику, я тобі пісеньку заспіваю.

Зайчик : Ану заспівай!

Колобок: Я по коморі метений,
Я на яйцях спечений
Я від баби втік
Я від діда втік
То і від тебе втечу!

Та й побіг. Біжить та й біжить дорогою... Стрічається з лисичкою :

Лисичка: Колобок, колобок, я тебе з'їм!

Колобок: Не з'їж мене лисичко-сестричко, я тобі пісеньку заспіваю.

Лисичка: Ану заспівай!

Колобок: Я по коморі метений,
Я на яйцях спечений
Я від баби втік
Я від діда втік
То і від тебе втечу!

Лисичка : Пісня ну й гарна. От тільки я недочуваю троха. За-
співай ще раз та сідай мені на язик, щоб краще почув-
ти.

Колобок скочив їй на язик та й почав співати:

Колобок : Я по коморі метений
Я на яйцях спечений
Я від баби втік....

А лисичка гам його! Та й з'їла.

Сіра Орлиця Ска

ЗАГАДКИ

Загадки заставляють дітей думати. Загадки заставляють дітей пригадувати собі що було на попередніх сходинках. Загадки заставляють дітей змагатися: хто швидше відгадає, хто більше загадок пам'ятає. Загадки належать до розвагової частини сходин. Загадки це гра. Навіть найцікавіша гра дітям сприкриться, коли її грати за часто. Тому загадки не повинні бути на кожних сходинках. Найкраще давати загадки до програми сходин раз в місяць. Добре є підібрати загадки до теми сходин. Не муть бути на сходинках багато загадок. Дві чи три вистарчить. Якщо загадки будуть підібрані до теми сходин чи будуть пов'язані з розповіддю чи грою, діти їх швидше запам'ятають.

1. Хоча не має очей, але плаче. Хто це?
2. Чим найдалше кинеш?
3. Брат з братом через дорогу живуть, а один одного ніколи не бачить.
4. Хто має шапочку, але її ніколи не скидає?
5. Хто є перший в школі?
6. Хто все говорить правду, коли його спитати?